nieuws

"Voedselketen weer in eigen handen nemen"

nieuws

Hoe loodsen we ons landbouwmodel door de eenentwintigste eeuw? Als we VN-rapporteur voor het recht op voedsel, Olivier De Schutter, mogen geloven is het hoog tijd dat we ons huidig voedselsysteem grondig herdenken en zorgzamer omspringen met onze grondstoffen. Die transitie zal van onderuit moeten komen: burgerinitiatieven tonen hoe het anders kan.

15 OKTOBER 2013 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:23

Lees meer over:
wereld
milieu

Hoe loodsen we ons landbouwmodel door de eenentwintigste eeuw? Als we VN-rapporteur voor het recht op voedsel, Olivier De Schutter, mogen geloven is het hoog tijd dat we ons huidig voedselsysteem grondig herdenken en zorgzamer omspringen met onze grondstoffen. Die transitie zal van onderuit moeten komen: burgerinitiatieven tonen hoe het anders kan.
Volgens VN-rapporteur Olivier De Schutter moeten we dringend de ogen openen en een duurzame lange termijnvisie ontwikkelen op ons landbouw- en voedselsysteem. Als we een antwoord willen formuleren op de huizenhoge uitdagingen waar we voor staan, dan kunnen we niet anders dan het roer radicaal omgooien. Zo mogen we ons met het oog op de stijgende wereldbevolking niet blindstaren op het verhogen van de oogstopbrengst zonder daarbij ook rekening te houden met andere sociale, economische en ecologische parameters.

In de eerste plaats heeft de intensieve economische activiteit van de laatste eeuwen er voor gezorgd dat onze planeet vandaag heeft af te rekenen met een dramatisch verlies aan biodiversiteit, een ongeziene uitstoot van schadelijke broeikasgassen en wijdverspreide bodem- en watervervuiling. De verantwoordelijkheid van ons intensieve

landbouwmodel valt niet te ontkennen. "We nemen al het goede uit de bodem weg zonder iets terug te geven", zegt De Schutter. "We gebruiken daarbij veel te veel giftige chemische stoffen en kunstmest. Maar ook de voedings-, transport- en verpakkingsindustrie dragen bij tot het grote aandeel van ons voedselsysteem in de totale uitstoot van broeikasgassen."

Bovendien biedt het huidige model miljoenen boeren wereldwijd geen enkel perspectief om aan de armoede te ontsnappen. En deze boeren kunnen we niet enkel helpen met een hogere opbrengst, maar vooral met de manier waarop ze die winst realiseren. De Schutter schetst kort hoe een vicieuze cirkel de (plattelands)armoede in stand houdt: door de strijd om grondstoffen en een gebrek aan toegang tot land vluchten boeren naar de stad. De sloppenwijken zwellen aan en steden kunnen niet meer instaan voor de voedselvoorziening, waardoor ze gaan afhangen van de invoer van goedkope voedingsproducten, die op hun beurt dan weer de lokale landbouw ondermijnen.

Agro-ecologie kan een alternatief zijn voor deze destructieve logica. Agro-ecologie wil in de eerste plaats afstappen van de groei-obsessie en wil een veerkrachtig, kennis-intensief voedselsysteem, meer dan een input-intensief model. Landbouw moet zo goed mogelijk proberen nabootsen hoe de natuur werkt. Dat wil zeggen dat we moeten streven naar een cyclisch landbouwmodel, en moeten afstappen van onze huidige lineaire visie op voedselproductie, waarbij we enorm kwistig omspringen met grondstoffen en gigantische hoeveelheden afval produceren.

Wat staat het succes van agro-ecologie in de weg? Wat zijn de obstakels? In de eerste plaats worden de reële sociale en milieukosten van onze voedselproductie té weinig doorgerekend. De boer krijgt te weinig voor zijn product en de kost van de impact van de gangbare landbouw op het milieu wordt op de toekomstige generaties afgewenteld. Verder moeten we af van de idee dat modernisering van de landbouw gelijkstaat aan industrialisering. Ook de druk op landbouwgrond is veel te hoog. Vooral in ontwikkelingslanden hebben boeren te weinig zekerheid over de toekomst van hun landbouwpercelen. Tenslotte zijn de huidige marktsystemen niet voldoende aangepast aan een kleinschaliger landbouwmodel als agro-ecologie.

Van wie zal het initiatief komen? Van politici moeten we niet veel verwachten volgens De Schutter: "De lange termijnvisie van agro-ecologie botst met de korte

termijnambities van politici." Ook de dominante marktspelers zullen niet voor een kentering zorgen. Zij hebben er alle belang bij dat alles blijft zoals het is om hun marktpositie niet kwijt te spelen. Daarom stelt De Schutter alle hoop in burgerinitiatieven die de landbouw van onderuit een nieuw elan geven en ons voedselsysteem kunnen "democratiseren". Overal ter wereld schieten educatieve projecten rond duurzame landbouw als paddenstoelen uit de grond. Stadslandbouw en collectieve landbouwprojecten kennen een groot succes. "Van het woord naar de daad is steeds een moeilijke stap, maar al die mensen bewijzen dat het kan", aldus De Schutter.

Bron: eigen verslaggeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy